

**Zakon o obeštećenju prema Zakonu o regulisanju
otvorenih imovinskih pitanja i o državnim
kompenzacijama za eksproprijacije na osnovu
okupacionih propisa ili okupacione vrhovne vlasti (Zakon
o obeštećenju i kompenzacijama)¹**

od 27. septembra 1994. godine

Bundestag u saglasnosti sa Bundesratom (Većem pokrajina) doneo je sledeći zakon:

**Član 1.
Zakon
o obeštećenju prema Zakonu o regulisanju otvorenih imovinskih pitanja
(Zakon o obeštećenju)**

**Paragraf 1.
Načela obeštećenja**

(1) Ako je prema Zakonu o regulisanju otvorenih imovinskih pitanja (Imovinski zakon) povraćaj isključen (par. 4. st. 1. i 2., par. 6. st. 1. rečenica 1. i par. 11. st. 5. Imovinskog zakona, ili ako je imalac prava izabrao obeštećenje (par. 6. st. 7. par. 8. st. 1. i par. 11. st. 1. rečenica 2. Imovinskog zakona), postoji pravo na obeštećenje. Pravo na obeštećenje ispunjava se dodelom prenosivih obveznica Fonda za obeštećenje (par. 9.) koje glase na nominalnu vrednost od 1.000 nemačkih maraka ili na celu mnogostruku vrednost toga i okamaćuju se počev od 1. januara 2004. sa šest odsto godišnje. Kamate dospevaju za plaćanje godišnje naknadno, prvi put 1. januara 2005. godine. Obveznice se isplaćuju izvlačenjem počev od 1. januara 2004. godine u pet jednakih godišnjih rata – prvi put 1. januara 2004. godine. Prava na davanje protivčinidbe prema par. 7a. st. 1. Imovinskog zakona i Zakona o naknadi štete prema par. 13. Imovinskog zakona, kao i prava na umanjenja vrednosti prema par. 7. Imovinskog zakona u tekstu koji je važio do 22. jula 1992. godine, ispunjavaju

---

¹ Entschädigung und Ausgleichsleistungsgesetz-EALG 1994 - Zakon o obeštećenju i kompenzacijama (Zakon o obeštećenju prema Zakonu o regulisanju otvorenih imovinskih pitanja i o državnim kompenzacijama za eksproprijacije na osnovu okupacionih propisa ili okupacione vrhovne vlasti) usvojen je 27. septembra 1994. godine. To je jedan složeni zakon koji se sastoji od više samostalnih zakona, kako novih kao što je prvi - Zakon o obeštećenju, tako i od zakona kojima je izvršeno noveliranje već postojećih zakona koji su u vezi sa restitucijom imovine i obeštećenjem bivših vlasnika. Prema primenjenoj pravnoj tehnici u ovom zakonu od 13 članova - u okviru članova smešteni su celi zakoni (5) ili izmene i dopune postojećih zakona (5), dok su paragrafima označene odredbe tih zakona.

se novčanom isplatom posle pravosnažnosti rešenja. Par. 3. Zakona o kompenzacijama shodno se primenjuje.

(1a) Pravo na obeštećenje postoji i u slučaju zaplene imovinskih vrednosti zaposednutih u NDR na osnovu odluke inostranog suda, ako je u pogledu lišenja slobode povezanog sa odlukom izdata potvrda prema par. 10. st. 4. Zakona o pomoći zatvoreniciima.

(2) Stav 1. važi takođe ako je lice isključeno iz ponovnog prenosa prema par. 3. st. 2. Imovinskog zakona na pošten način steklo imovinsku vrednost. Stav 1. važi dalje za titulare (par 18b. st. 1.rečenica 1. Imovinskog zakona) ranijih stvarnih prava na zemljištima, koja se u nedostatku povraćaja ranije opterećene imovinske vrednosti ili zbog povraćaja prema par. 6. Imovinskog zakona ponovo ne zasnivaju i ne otkupljuju. Ako je potraživanje titulara na kome se zasnivalo ranije stvarno obezbeđenje, isplaćeno pre pravosnažne odluke, otpada pravo na obeštećenje. Sa pravosnažnošću odluke o pravu na obeštećenje prestaje potraživanje.

(3) Za zemljišta u smislu par. 1. st. 2. Imovinskog zakona koja su odricanjem od vlasništva, poklonom ili odricanjem od nasleđstva prešla u narodnu svojinu, ne odobrava se obeštećenje.

(4) Obeštećenje se ne odobrava :

1. za privatna prava u novcu u smislu par. 5. kod kojih iznos štete prema par. 245. Zakona o kompenzacijama ne prelazi ukupno 10.000 rajhsmaraka i za koja su nosiocu prava ili njegovom pravnom prethodniku odobrene kompenzacije prema Zakonu o kompenzacijama. Ovo ne važi ako su u iznosu štete uzeti u obzir i drugi imovinski gubici. Otpada zahtev za povrćaj kompenzacije prema par. 349. Zakona o kompenzacijama.
2. za imovinske gubitke kod kojih zbir osnovice za obračun ne dostiže ukupno 1.000 nemačkih maraka, izuzev knjigovodstveno dokazanih novčanih iznosa;
3. Za imovinske gubitke za koje je nosilac prava ili pravni prethodnik već dobio obeštećenje prema Sporazumu o paušalnom obeštećenju bivše Nemačke Demokratske Republike ili Savezne Republike Nemačke ili koji ima pravo na obeštećenje prema tom sporazumu.

(5) U slučajevima par. 1. st. 6. Imovinskog zakona postoji pravo na obeštećenje prema Zakonu o obeštećenju lica progonjenih od strane nacionalsocijalista.

Paaragraf 2.

Obračun visine obeštećenja

(1) Visina obeštećenja određuje se prema osnovici za obračun (par. 3. do 5.) od koje se po potrebi odbijaju :

1. obaveze prema par. 3. st. 4.
2. dobijene protivčinidbe ili obeštećenja prema par. 6.,
3. trenutna vrednost imovinskih predmeta po par. 4. st. 4. vraćenih prema par. 6. st. 6a. Imovinskog zakona, ili
4. iznosi umanjenja prema par. 7.

Od osnovice za obračun smanjene prema brojevima 1. do 4. odbija se izjednačenje opterećenja prema par. 8.

(2) Obeštećenja preko 1.000 nemačkih maraka zakoružuju se na hiljadu ili na sledeći sadržatelj od hiljade na dole.

Paragraf 3.

Osnovica za obračun obeštećenja za imanje i poljoprivrednu i šumsku imovinu

(1) Osnovica za obračun obeštećenja za imanje, uključujući vlasništvo zgrade, kao i poljoprivrednu i šumsku imovinu je:

1. kod poljoprivrednih i šumskih površina je tri puta veća
2. kod zemljišta sa stanovima za izdavanje, sa više od dva stana 4,8 puta veća,
3. kod zemljišta sa mešovitim korišćenjem koja se više od 50 odsto koriste u stambene svrhe 6,4 puta veća,
4. kod zemljišta za poslovanje, zemljišta sa stanovima za izdavanje, sa dva stana, zemljišta se mešovitim korišćenjem koja ne spadaju pod broj 3, kuća za jednu porodicu i drugih zemljišta na kojima su izgrađene zgrade 7 puta veća,
5. kod zemljišta na kojima nisu izgrađene zgrade 20 puta veća

od jedinične vrednosti koja je zadnja utvrđena pre oduzimanja. Kod zemljišta za

koja je plaćen iznos namirenja prema Uredbi o ukidanju poreza na razduženje za zgrade od 31. jula 1942. godine (Službeni list Rajha I str. 501), taj iznos treba priračunati jediničnoj vrednosti. Ako iznos namirenja nije više poznat, jediničnu vrednost treba povećati za petinu.

(2) Ako jedinična vrednost nije utvrđena ili više poznata, ali je u postupku prema Zakonu o obezbeđenju dokaza i utvrđivanju izračunata jedinična vrednost kao zamena, onda je ona merodavna. Ona se službenim putem saopštava nadležnom organu Uprave za kompenzacije.

- (3) Ako ne postoji jedinična vrednost niti zamena za nju, ili ako su između trenutka procene i oduzimanja nastupile promene stvarnog stanja zemljišta, čije uzimanje u obzir dovodi do odstupanja za više od jedne petine, ali najmanje 1.000 nemačkih maraka, ured ili pokrajinski ured za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja obračunava pomoćnu vrednost prema odredbama Zakona Rajha o proceni od 16. oktobra 1934. (Službeni list Rajha I str. 1035) u tekstu Zakona o proceni Nemačke Demokratske Republike od 16. septembra 1970. godine (specijalno izdanje br. 674 Službenog lista). Stav 1. rečenica 2. i 3. važi adekvatno. Ako postoje razlozi za reviziju u smislu par. 580. Zakona o parničnom postupku, na zahtev treba ustanoviti takvu pomoćnu vrednost.
- (4) Dugoročne obaveze koje su u trenutku oduzimanja bile u ekonomskoj vezi sa imovinom u smislu stava 1. rečenica 1. ili su one na takvoj imovini bile obezbeđene u vidu stvari, treba oduzeti u visini njihovog iznosa koji je valutirao u tom trenutku. Kao valutirajući iznos važi nominalna vrednost ranijih propisa, izuzimajući dokaz o otplatama ili druge razloge gašenja od strane nosioca prava. Ovo važi za obaveze iz kredita za igradnju samo ako je neka od građevinskih mera koja se svrstava u uzimanje kredita, dovela do povećanja osnovice za obračun. Visina iznosa odbitka obračunava se prema par. 18. st. 2. Imovinskog zakona. Obaveze na povratna plaćanja oduzimaju se sa vrednošću kapitala prema par. 15 do 17. Zakona o proceni navedenog u stavu 3. Ostala stvarna opterećenja treba adekvatno uzeti u obzir.
- (5) Ako su u jediničnu vrednost, zamenu za jediničnu vrednost ili pomoćnu vrednost za poljoprivredno i šumsko imanje uključena sredstva za rad ili zgrade koji ne pripadaju vlasniku zemlje, treba utvrditi udele u ukupnoj vrednosti i svaki posebno obešteti.
- (6) Za poljoprivredno i šumsko imanje adekvatno važe par. 4. st. 4. i par. 8. st. 2.

Paragraf 4.

Osnovica za obračun obeštećenja za preduzeća

- (1) Osnovica za obračun obeštećenja ili udela u preduzećima, sa izuzetkom poljoprivrednih i šumskih gazdinstava koja su ekspropisana sa zaključno do 31. decembra 1952. godine je veća 1,5 puta od jedinične vrednosti zadnji put utvrđene u Glavnom centru za utvrđivanje pre oduzimanja. Ako jedinična vrednost nije utvrđena ili više nije poznata ili ako je preduzeće počev od 1. januara 1953. ekspropisano i ako je prema Zakonu o obezbeđenju dokaza i utvrđivanju izračunata zamena za jediničnu vrednost, merodavna je vrednost uvećana za 1,5, puta; zamenu za jediničnu vrednost Uprava za kompenzacije saopštava putem službene pomoći nadležnom pokrajinskom uredu za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja. Rečenice 1. i 2. ne važe ako postoje razlozi za reviziju u smislu par. 580. Zakona o parničnom postupku i ako njihovo uzimanje u obzir pri obračunu prema stavu 2. dovodi do vrednosti koja za više od jedne petine a najmanje 1.000 maraka odstupa od jedinične vrednosti ili zamene za jediničnu vrednost.

(2) Ako ne postoji upotrebljiva jedinična vrednost ili zamena za jediničnu vrednost, onda se ona izračunava kao zamena iz iznosa razlike između osnovnih i obrtnih sredstava preduzeća i onih dugova koji su ekonomskoj vezi sa celinom ili pojedinačnim delovima preduzeća (čista imovna). Čista imovina se utvrđuje na osnovu bilansa za poslednji termin pre oduzimanja ili na osnovu nekog drugog pravosnažnog dokumenta prema sledećim merilima:

1. Pogonska zemljišta kao i prava za dobijanje minerala treba uzeti sa jediničnom vrednošću, zamenom za jediničnu vrednost ili sa pomoćnom vrednošću prema par. 3. st. 3. Par. 3. st. 4. važi shodno.
2. Pozicije za izravnane za gubitak privrednih dobara u toku ratnih događaja ostaju bez formulacije.
3. Potraživanja, hartije od vrednosti i zlatne rezerve treba pretvoriti u odnosu 2 prema 1.
4. Druga osnovna i obrtna sredstva treba uzeti u obzir sa 80 odsto vrednosti u bilansima ili drugim pravosnažnim dokumentima, ukoliko se oni odnose na odnosne vrednosti počev od 1. januara 1952. godine.
5. Dugovi iz poslovanja koji su u neposrednoj vezi i sa privrednim dobrima u smislu broja 3. 4. umanjuju se u tamo navedenom odnosu.

Ako ne postoji neposredna veza između određenih privrednih dobara i određenih dugova poslovanja, dugovi se srazmerno učešću svrstavaju u pojedinačna privredna dobra.

(2a) Kod preduzeća sa najviše 10 zaposlenih, uključujući članove porodice koji rade zajedno, na zahtev nosioca prava osnovica za obračun se izračunava umesto stava 1. ili 2. sa sedam puta većom jediničnom vrednošću poslovnog zemljišta koje spada u imovinu preduzeća, dodavši ostalu imovinu preduzeća koja se procenjuje prema stavu 2. rečenica 2. br. 2. do 5. i rečenica 3.

(3) Ako se osnovica za obračun ne može izračunati prema stavu 1. i 2., onda nju treba proceniti.

(4) Ako je nosilac prava prema par. 6. st. 6a. rečenica 1. Imovinskog zakona dobio natrag pojedine vrednosne predmete, njihova vrednost se u trenutku vraćanja odbija od osnovice za obračun obeštećenja preduzeća. Vrednost se umanjuje za:

1. za vrednost dugova preuzetih prema par. 6. st. 6a. rečenica 2. Imovinskog zakona.
2. za eventualne obaveze povraćaja novca prema par. 6. st. 6a. rečenica 1. 2. polurečenica Imovinskog zakona ili par. 6. st. 5c. rečenica 3. Imovinskog zakona

Paragraf 5.

Osnovica za obračun obeštećenja za potraživanja i zaštitna prava

- (1) Osnovica za obeštećenje privatnih prava u novčanoj vrednosti, npr. potražna salda, hipotekarno obezbeđena potraživanja, depoziti i poslovna sredstva kod zadruga, koja su izdavanjem u državni budžet ekspropisana, je, izuzimajući rečenicu 2., knjigovodstveni iznos u trenutku oduzimanja, pretvoren u nemačku marku u odnosu 2 prema 1. Za iznose iskazane u rajhsmarkama važi par. 2. st. 2. Zakona o kompenzacionim plaćanjima ako je oduzimanje izvršeno pre 24. juna 1948.. Ako je iznos iskazan pri ukidanju državne uprave ili iznos iskazan 31. decembra 1992. veći, on važi, osim ako povećanje potiče od otuđenja imovinske vrednosti koja je sada prenetu natrag nosiocu prava. Ne vrši se retroaktivno okamćenje. Javno-pravne obaveze koje su nastale još pre ustanovljenja uprave, a zatim nastali porez na nasleđe, kao i privatnopravne obaveze, posebno dugovi za izdržavanje koje je imao imalac računa, odbijaju se. Za neekspropisana sredstva na računu osnovica za obračun obeštećenja iznosi odgovarajući iznos razlike.
- (2) Zahtevi za obeštećenje se ispunjavaju u novcu prema sredstvima kojima raspolaže Fond za obeštećenje do iznosa od 10.000 nemački maraka.
- (3) Zahtevi iz životnih osiguranja ekspropisanih posle 23. juna 1948. obračunavaju se sa 50 odsto od njihove otkupne vrednosti koja glasi na nemačku marku Nemačke emisijone banke, marku Nemačke emisijone banke ili marku Nemačke Demokratske Republike. Ako se u trenutku intervencije ne može dokazati otkupna vrednost, pomoćna osnovica za obračun je devetina iznosa plaćenih u rajhsmarkama ili trećina iznosa plaćenih u markama Nemačke Demokratske Republike.
- (4) Zahtevi iz uživanja i iz prava na penzije i delove za stare, kao i druga periodična korišćenja i davanja treba zaračunati sa vrednošću kapitala prema paragrafu 15. do 17. Zakona o proceni navedenog u par. 3. st. 3.
- (5) Prava industijske svojine, autorska prava, kao i srodna zaštitna prava obeštećuju se iznosom koji proizilazi, uzimajući kao osnovu prosečne godišnje iznose i stvarno vreme trajanja korišćenja posle oduzimanja, kao vrednost kapitala prema par. 15. Zakona o proceni navedenog u par. 3. st. 3.

Paragraf 6.

Uračunavanje protivčinidbe ili obeštećenja

- (1) Ako je nosilac prava prema par. 2 st. 1 Imovinskog zakona ili njegov ukupni pravni prethodnik dobio protivčinidbu ili obeštećenje za imovinsku vrednost koja treba da se obešteti, oni se oduzimaju od osnovice za obračun uzimajući u obzir odnos pretvaranja dve marke Nemačke Demokratske Republike u jednu nemačku marku. Ovo ne važi ako je protivčinidba već učinjena ili treba da se učini nosiocu prava

raspolaganja. Ako protivčinidba ili obeštećenje nije dato ili je samo delimično dato nosiocu prava, nosiocu prava na udeo ili njegovom pravnom prethodniku, to se uzima u obzir pri izračunavanju iznosa odbitka; iznosi koji su obračunati sa pravosnažnim obavezama nosioca prava kao što su dugovi za izdržavanje, potraživanja iz zajmova, nediskriminirajuće takse ili porezi važe kao njemu pripisani.

(2) Ako je nosilac prava pravno lice ili društvo lica iz trgovačkog prava i ako je protivčinidba ili obeštećenje odobreno licu koje ima pravo na udeo onda ta protivčinidba ili obeštećenje važi kao pripisano nosiocu prava za svrhe uračunavanja.

Paragraf 7.

Iznosi umanjnja

(1) Ako suma iz osnovice za obračun i odbitaka, koja otpada na nosioca prava, prema par. 3. st.4., par.4. st.4. kao i par. 6. premašuje iznos od 10.000 nemačkih maraka, obeštećenje se umanjuje za sledeće iznose:

- iznos koji premašuje 10.000 nemačkih maraka, a dostiže do 20.000 nemačkih maraka za 30 odsto,
- iznos koji premašuje 20.000 nemačkih maraka a dostiže do 30.000 nemačkih maraka za 40 odsto,
- iznos koji premašuje 30.000 nemačkih maraka a dostiže do 40.000 nemačkih maraka za 50 odsto
- iznos koji premašuje 40.000 nemačkih maraka a dostiže do 50.000 nemačkih maraka za 60 odsto
- iznos koji premašuje 50.000 nemačkih maraka a dostiže do 100.000 nemačkih maraka za 70 odsto,
- iznos koji premašuje 100.000 nemačkih maraka a dostiže do 500.000 nemačkih maraka za 80 odsto,
- iznos koji premašuje 500.000 nemačkih maraka a dostiže do 1.000.000 nemačkih maraka za 85 odsto
- iznos koji premašuje 1.000.000 nemačkih maraka a dostiže do 3.000.000 nemačkih maraka za 90 odsto
- iznos koji premašuje 3.000.000 nemačkih maraka za 95 odsto

(2) Ako nosilac prava ima pravo na obeštećenje ili na kompenzaciono plaćanje prema Zakonu o kompenzacionim plaćanjima, za više imovinskih vrednosti, primenjuje se st.1. na njihov zbir. Smanjenje se vrši u rešenju koje sledi. Ako se nadoknađuje imovinska vrednost koja je u trenutku oduzimanja pripadala većem broju nosilaca prava u delovima ili u celosti, st.1. se primenjuje posebno na svaki udeo. U slučaju više pravnih naslednika nosioca prava, njima pripada samo njihov udeo u obeštećenju umanjenom prema st.1.

(3) Ako je umanjnje prema st.2. rečenica 1. posebno izostalo zbog nadležnosti raznih ureda

ili pokrajinski ureda za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja, nadležni organ koji je poslednji doneo odluku, utvrđuje ukupni iznos obeštećenja.

Paragraf 8.

Oduzimanje izjednačenja opterećenja

(1) Ako je nosilac prava prema par.2. st.1. Imovinskog zakona ili njegov pravni prethodnik za imovinske vrednosti koje treba da se nadoknade, za koje je izračunat iznos štete prem par.245. Zakona o izjednačenju opterećenja ili za koje je priznat dodatak na štednju prema par.249. a Zakona o izjednačenju opterećenja, dobio glavno obeštećenje prema Zakonu o izjednačenju obeštećenja, od osnovice za obračun umanjene prema par.7. oduzima se iznos povraćaja pravosnažno utvrđen od strane Uprave za poravnanje prema odredbama Zakona za izjednačenje opterećenja. Osnovica za obračun umanjena prema par.7. koju je nadležni organ saopštio Upravi za poravnanje smatra se kao akt namirenja štete u novcu u smislu par. 349 st.3 Zakona o izjednačenju opterećenja.

(2) Par.6. st.2 adekvatno važi za odbijanje poravnanja opterećenja.

Paragraf 9.

Fond za obeštećenja

- (1) Obeštećenja prema ovom zakonu, kompenzaciona plaćanja prema par.1.-3. Zakona o poravnanju opterećenja, obeštećenja prema Zakonu o obeštećenju lica progonjenih od strane nacionalsocialista kao i davanja prema Zakonu o dotacijama proteranih lica vrše se iz specijalne imovine Federacije bez pravnog statusa (Fond za obeštećenja). Fond za obeštećenja je specijalna imovina u smislu čl.110. st.1. i čl.115.st.2. Ustava SR Nemačke; čl.115. st.1. rečenica 2. Ustava SR Nemačke ne primenjuje se na Fond za obeštećenje. Specijalna imovina mora se držati odvojeno od ostale imovine Federacije, njenih prava i obaveza. Federacija jamči za obaveze Fonda za obeštećenje.
- (2) Savezni ured za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja upravlja specijalnom imovinom po instrukciji i pod nadzorom Saveznog ministarstva finansija.
- (3) Specijalna imovina može pod svojim imenom da deluje u pravnom poslovnom prometu, može da tuži ili da bude tužena. Opšta sudska nadležnost za specijalnu imovinu je Berlin.
- (4) Fond za obeštećenja je ovlašćen da obveznice izdaje unošenjem u Saveznu dugovnu knjigu. Izdavanje obveznica je isključeno za celokupni tok vremena.

- (5) Obveznice Fonda za obeštećenje izjednačene su sa obveznicama Federacije. Dugovima Fonda za obeštećenje upravlja Savezna uprava za dugove prema načelima koja važe za opšti savezni dug.
- (6) Fond za obeštećenje ima pravo da obveznice otkupljuje prema par.1. st.1 rečenica 2. u komercijalne svrhe u visini od 1-10 odsto titulusa dugu koji cirkuliše.
- (7) Ustanove ovlašćene za izdavanje ili rukovanje obveznicama imaju pravo da službama nadležnim za sprovođenje Zakona radi kontrole dostavljaju podatke o dodeljenim obveznicama, ako postoje indicije za dvostruko plaćanje ili preplaćivanje, naročito zbog ispuštanja smanjenja prema par.7. ili odbijanja prema par.8.
- (8) Savezni ministar finansija se ovlašćuje da pravnom uredbom propiše pojedinosti ispunjenja zahteva za obeštećenjem i postupka (kao npr. izdavanje i oblikovanje obveznica, saradnja službi koje u tome učestvuju).

Paragraf 10.

Prihodi Fonda za obeštećenje

(1) Fondu za obeštećenje se izdvajaju:

1. od Agencije za privatizaciju 3 milijarde nemačkih maraka iz njenih prihoda od otuđenja. Savezno ministarstvo finansija utvrđuje paušalne godišnje iznose uzimajući u obzir finansijske potrebe Fonda za obeštećenje;

2. 50 odsto ukupne vrednosti finansijske imovine u subsidijarnoj upravi Federacije prema čl.22. st.1. Ugovora o ujedinjenju dve Nemačke, plativo u godišnjim ratama shodno prihodima od otuđenja predmeta imovine. Savezno ministarstvo finansija utvrđuje visinu rata;

3. od strane oblasnih korporacija ili drugih nosilaca javne uprave, npr. socijalno osiguranje, železnice, pošta, izdvaja se jedinična vrednost zemljišta koja je 1,3 puta veća zbog pripadnosti imovine upravi prema čl. 21. Ugovora o ujedinjenju u vezi par.4. i 5. Imovinskog zakona, koja se zbog toga ne mogu restituirati ili se zbog izbora obeštećenja ne restituišu;

4. imovina bivših javno-pravnih kreditnih institucija sa sedištem u bivšoj NDR, kojima subsidiarno upravlja predsednik Saveznog ureda za poravnanje prema par.19. st.2. Zakona o regulisanju imovine na zapadu;

5. imovinske vrednosti iz oblasti bivšeg Ureda za pravnu zaštitu Nemačke Demokratske Republike, koje se ne mogu svrstati negde drugde i doznake službi za deponovanje prema par. 4. st.2. Zakona za sređivanje dugovne knjige;

6. poravnanje vrednosti prema par. 7. Imovinskog zakona i protivčinidbe i obeštećenja koja treba da se daju prema par. 7a st.2. rečenica 3. Imovinskog zakona;

7. prihodi iz otuđenja prema par. 11 st.4. Imovinskog zakona i druge nepotraživane imovinske vrednosti koje su do 31. decembra 1992. bile pod državnom upravom ako se vlasnik nije javio u roku od 4 godine od javnog oglasa koji treba zatražiti od Saveznog ureda za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja. Postupak oglašavanja nije potreban ako prihod od otuđenja ili vrednost ostale netražene imovine ne dostiže iznos od 1000 nemačkih maraka;

8. potraživanja regresa od državnih upravnika prema par. 13. st.3. Imovinskog zakona;

9. potraživanja prema par. 18.st.1. Imovinskog zakona kao i ona učešća u prihodu iz otuđenja prema par.16. st.1. Zakona o prioritetu investicija koja ne pripadaju nosiocu prava, licu koje ima pravo raspolaganja ili trećem privatnom licu;

10. povratni priticaj prihodovan počev od 1. januara 1994. prema par. 349. Zakona za poravnanje opterećenja;

11. prihodi od otuđenja iz prodaje nekada narodnog zemljišta posle 27. jula 1990. namenjeni imalocima stvarnih prava korišćenja za sopstvene kuće i naknade za korišćenje nekada narodnog zemljišta od strane imalaca stvarnih prava korišćenja za sopstvene kuće, ako je povratni prenos prema par.4. Imovinskog zakona isključen ili je otpao zbog izbora obeštećenja;

12. imovinske vrednosti koje su prema par. 1b Zakona o svrstavanju imovine u tekstu čl. 16 br. 4. Zakona o ubrzanju postupka registrovanja svrstane u Fond za obeštećenje;

13. subvencije iz saveznog budžeta počev od 1. januara 2004.

Ne postoji pravo nosilaca prava da zahtevaju prihode Fonda za obeštećenje.

(2) Za premošćenje mogućih uskih grla likvidnosti, mogu iz saveznog budžeta da se daju beskamatni zajmovi za likvidnost prema konkretnom budžetu. Povratno plaćanje Federaciji vrši se u slučaju viškova prihoda. Pojediniosti reguliše Savezno ministarstvo finansija.

Paragraf 11.

Upravljanje fondom za obeštećenje

(1) Prihodi i rashodi Fonda za obeštećenje proračunavaju se za svaku računsku godinu u privrednom planu. U privrednom planu moraju biti jednaki prihodi i rashodi.

(2) Savezno ministarstvo finansija sastavlja na kraju svake računске godine godišnji račun za Fond za obeštećenje i priključuje ga kao aneks proračuna budžeta

Federacije. Godišnji račun mora na pregledan način da pokaže iznos posebne imovine uključujući potraživanja i obaveze kao i da dokaže prihode i rashode.

(3) Na obavezu Fonda za obeštećenje da plaća dažbine Federaciji, pokrajinama, opštinama (savezima opština) i korporacijama javnog prava, primenjuju se propisi koji obično važe za savezne organe.

(4) Troškove upravljanja Fondom za obeštećenje snosi Federacija.

Paragraf 12.

Nadležnost i postupak

(1) Za sprovođenje ovog zakona adekvatno važe odredbe Imovinskog zakona. Ako je zahtev za povraćajem imovine odbijen bez prava osporenja iz razloga u par. 3. st.2. Imovinskog zakona, Pokrajinski ured za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja odlučuje na zahtev oštećenog o njegovom pravu na obeštećenje prema par.1. st.2. rečenica 1. Sa izuzetkom rečenice 4. zahtev može da se podnese samo do isteka 6. meseca od nastupanja pravosnažnosti odluke prema Imovinskom zakonu (rok isključenja). Rok za podnošenje zahteva završava se najranije sa istekom 6. meseca od stupanja Zakona na snagu.

(2) U slučajevima iz par.10 br.3, 7.,8.,9. i 11. službe nadležne za odlučivanje o obeštećenju kao predstavnici Fonda za obeštećenje utvrđuju upravnim aktom u odnosu na obveznika taj iznos koji treba da se izdvoji. Fond za obeštećenje može sam da utvrdi iznos izdvajanja.

Član 2.

Zakon o kompenzacionim plaćanjima za eksproprijacije na osnovu okupacionih propisa ili propisa vrhovne vlasti, koje ne mogu više da se ponište (Zakon o kompenzacionim plaćanjima)

Paragraf 1.

Pravo na kompenzaciono plaćanje

(1) Fizička lica koja su imovinska dobra u smislu par.2. st.2. Zakona o regulisanju otvorenih imovinskih pitanja (Imovinski zakon) izgubila eksproprijacijama bez obeštećenja na osnovu okupacionih propisa ili okupacionih vrhovnih vlasti na teritoriji navedenoj u čl. 3. Ugovora o ujedinjenju (teritorija NDR), ili njihovi dalji naslednici (naslednici naslednika) dobijaju kompenzaciono plaćanje prema ovom zakonu. Ne zadire se u par.1. st.7. Imovinskog zakona.

(1a) Pravo na kompenzaciono plaćanje postoji u slučaju oduzimanja ili zaplene

imovinskih dobara koja se nalaze na teritoriji bivše NDR takođe odlukom stranog suda ako je u pogledu odluke koja je povezana sa lišavanjem slobode izdata potvrda prema par. 10.st.4. Zakona o pomoći zatvorenicima. Primena par. 1 st.7 Imovinskog zakona je isključena.

(2) Intervencija na osnovu okupacionih propisa ili okupacionih vrhovnih vlasti postoji pri eksproprijaciji imovine nekog društva ili neke zadruga ako je ona dovela do smanjenja vrednosti udela u društvu ili poslovnih sredstava članova zadruga. Isto važi za titulare (par.18b st.1. rečenica 1. Imovinskog zakona) ranijih stvarnih prava nad zemljištima koja su ekspropisana na osnovu okupacionih propisa ili okupacione vrhovne vlasti. Par.1.st.2. rečenica 3. i 4. Zakona o obeštećenju važi adekvatno. Ako je ekspropisana imovina porodične zadužbine ili porodičnog udruženja sa sedištem na teritoriji bivše NDR, odobravaju se kompenzacione isplate onima koji su u tome učestvovali kao da su imali pravo nad celokupnom imovinom porodične zadužbine ili porodičnog udruženja; uredba br. 18 za sprovođenje Zakona o utvrđivanju od 11. novembra 1964. (sav.sluzhb. list I str.855) važi shodno.

(3) Kompenzaciona plaćanja ne odobravaju se za:

1. štete koje su nastale oduzimanjem privrednih dobara na inicijativu okupacione sile, ako su ta privredna dobra pripojena narodnoj privredi neke strane države ili ako je pri oduzimanju postojala namera u tom cilju (reparacione štete u smislu par.2 st.1.-4. i 6.-7. Zakona o reparacionim štetama);

2. štete koje su nastale na taj način što su privredna dobra, koja su stvarno ili navodno za vreme II svetskog rata nabavljena ili odneta iz oblasti koje su zaposele nemačke trupe ili koje su ih neposredno ili posredno kontrolisale, merama ili na inicijativu okupacione vlasti oduzeta u nameri ili sa obrazloženjem, da će ih doneti ili vratiti u te oblasti (restitucione štete u smislu par.3.Zakona o reparacionim štetama);

3. štete koje su nastale time što su privredna dobra, u cilju uklanjanja nemačkog privrednog potencijala uništena, oštećena ili, a da ne postoje drugi uslovi iz par.2. st.1. Zakona o reparacionim štetama, oduzeta (razorne štete u smislu par.4. Zakona o reparacionim štetama);

4. gubitke u imovinskim vrednostima navedenim u Opštem zakonu o posledicama rata u prečišćenom tekstu objavljenom u Saveznom službenom list klasifikacioni broj 653-1;

5. gubitke poverilaca koji su u vezi sa reorganizacijom valutnog sistema na teritoriji bivše NDR ;

6. pismeno potvrđena prava koja su podlegala ili podležu prečišćavanju hartija od vrednosti;

7. hartije od vrednosti koje glase na stranu valutu;

8. bveznice oblasnih korporacija i

9.prava koja su navedena u par.1 st.8. slovo c i d Imovinskog zakona.

(4) Plaćanja prema ovom zakonu se ne odobravaju ako nosilac prava prema st. 1. i 2. ili ono lice od koga on svoja prava izvodi ili ekspropisano preduzeće krši načela čovečnosti ili pravne države, ako u ozbiljnoj meri svoj položaj zloupotrebljava za svoju korist ili na štetu drugih ili ako je znatno podsticao nacionalsocijalistički ili komunistički sistem u sovjetskoj okupacionoj zoni ili u Nemačkoj Demokratskoj Republici.

Paragraf 2.

Vrsta i visina kompenzacionog plaćanja

(1) Izuzimajući par.3. i 5. iz Fonda za obeštećenje, kompenzaciona plaćanja se vrše prema par. 1. i 9. Zakona o obeštećenju. Ukoliko ovaj zakon ne sadrži posebne propise, ona se obračunavaju i izvršavaju prema par.1.-8. Zakona o obeštećenju. U sticaju sa odlukama prema Imovinskom zakonu pojedinačne zahteve treba sabrati pre primene par.7. Zakona o obeštećenju.

(2) Privatnopravni novčani zahtevi koji glase na rajhsmarku i koji nisu uključeni u jediničnu vrednost obračunavaju se sledećim učešćem u odgovarajućem nominalnom iznosu:

- za prvih 100 rajhsmaraka: 50 odsto,
- za iznos koji premašuje 100 rajhsmaraka do 1000 rajhsmaraka: 10 odsto
- za iznose iznad 1000 rajhsmaraka: 5 odsto.

(3) Privatnopravni novčani zahtevi koji glase na nemačku marku Nemačke emisije banke obračunavaju se sa 50 odsto odgovarajućeg nominalnog iznosa.

(4) Osnovica za obračun potraživanja pismeno potvrđena u hartijama od vrednosti se izračunava prema par. 16. Zakona o obezbeđenju i utvrđivanju dokaza u tekstu koji važi do 30. jula 1992. i u par. 17. Zakona o utvrđivanju. Kompenzaciono plaćanje iznosi 5 odsto od osnovice za obračun. Ako hartije od vrednosti u smislu rečenice 1. glase na marku Nemačke emisije banke, kompenzaciona plaćanja se obračunavaju sa 50 odsto.

(5) Zbir kompenzacionih plaćanja prema st.2-4. ne sme da premaši 10.000 nemačkih maraka.

(6) Obračunska osnovica za prava, koja pružaju učešće u kapitalu preduzeća, je delimični iznos osnovice za obračun koji se izračunava prema par.4. Zakona o obeštećenju i koji odgovara odnosu nominalnog iznosa učešća prema ukupnom nominalnom iznosu kapitala.

(7) Ne odobravaju se kompenzaciona plaćanja ako se ponovo mogu ostvariti prava potraživanja ili prava učešća prema st.2.-6. protiv prvobitnog dužnika ili njegovog pravnog naslednika.

Paragraf 3.

Sticanje poljoprivrednih površina

(1) Ko je 1. oktobra 1996. dugoročno zakupio nekada poljoprivredne površine u narodnom vlasništvu, koje treba da privatizuje Agencija za privatizaciju, može te površine da stekne prema sledećim stavovima 2.-4. i 7.

(2) To pravo imaju fizička lica koja su na površinama navedenim u st.1 ponovo osnovala svoje prvobitno gazdinstvo i u tom mestu žive (ponovni osnivači) ili su zasnovali novo gazdinstvo i u tom mestu stanovali 3. oktobra 1990. (novi osnivači) i tim gazdinstvom upravljaju sami ili kao član društva sa neograničenom odgovornošću u društvu lica. To važi i za pravna lica privatnog prava koja vode poljoprivredno preduzeće, koja su podelu imovine - prema par. 44. i dalje Zakona o usklađivanju u poljoprivredi u tekstu objave od 3. jula 1991. (savezni služ. list str. 1418.) koji je poslednji put izmenjen zakonom od 31. marta 1994. (savezni služ. list I str. 736.) - prema konstataciji nadležnog pokrajinskog organa uredno izvršila i čije vrednosti učešća drže fizička lica za više od 70 odsto, koja su još 3.oktobra 1990. bila nastanjena u tom mestu. Ponovni osnivači u smislu rečenice 1. su i takva fizička lica kod kojih je vraćanje njihovog prvobitnog poljoprivrednog i šumskog gazdinstva isključeno iz pravnih ili činjeničnih razloga kao i fizička lica kojima su poljoprivredna i šumska imovinska dobra oduzeta eksproprijacijom na osnovu okupacionih propisa ili okupacione vrhovne vlasti. Pravo imaju i članovi društva pravnih lica koji su ovlašćeni prema rečenici 2. i koji su 3.oktobra 1990. bili nastanjeni u tom mestu, glavno zanimanje obavljaju u tom društvu i obavezuju se da ugovor o zakupu koji je sklopljen od strane njihovog društva sa organom nadležnim za privatizaciju, produže do ukupnog vremena od 18 godina i da tim površinama jamče za obaveze društva.

(3) Prema st.2 rečenica 1.-3. nosioci prava mogu, izuzev stavova 2.-4. , da steknu do 600.000 mernih jedinica prinosa. Ako je površine dugoročno zakupilo društvo lica, članovi društva ovlašćeni prema st.2. mogu da steknu ukupno površine do gornje granice prema rečenici 1. Ako pravno lice ovlašćeno prema st.2. nije iskoristilo gornju granicu iz rečenice 1., članovi društva ovlašćeni prema st.2. rečenica 4. mogu da steknu preostale merne jedinice prinosa prema bližoj nameni preko društva. Mogućnost sticanja prema st.1. postoji ako se deo vlasništva od 50 odsto površine korišćene u poljoprivredi ne prekorači; u deo vlasništva treba uračunati površine koje pripadaju društvu i članovima toga društva; takođe površine koje pripadaju prema stavu 5. ili su već stečene uračunavaju se u procenat i u merne jedinice prinosa.

(4) Nosioci prava prema st.2. rečenica 1.-3. mogu da koriste dodatno uz poljoprivredne površine i površine pod šumom do 100 ha, koje su nekada bile u narodnoj svojini a koje Agencija za privatizaciju treba da privatizira, ako to uzimajući u obzir izloženi koncept gazdinstva predstavlja korisnu dopunu poljoprivrednog gazdinstva i ako se dokaže da poljoprivredno gazdinstvo u suštini privređuje na sopstvenim površinama ili na površinama zakupljenim na najmanje 12 godina.

(5) Fizička lica kojima je oduzeta poljoprivredna ili šumska imovina i kod kojih je isključen povraćaj njihovog prvobitnog gazdinstva iz pravnih ili činjeničnih razloga ili kojima su takva imovinska dobra eksproprijacijom na osnovu okupacionih propisa ili

okupacione vrhovne vlasti oduzeta eksproprijacijom, mogu da steknu poljoprivredne ili šumske površine koje su ranije bile u narodnom vlasništvu i koje Agencija za privatizaciju treba da privatizuje i koje se ne koriste za sticanje prema st. 1.-4. Poljoprivredne površine mogu da se steknu samo do visine polovine kompenzacionog plaćanja prema par.2. st.1. rečenica 1. Zakona o obeštećenju, a najviše do 300.000 mernih jedinica prinosa, šumske površine do visine preostalog kompenzacionog plaćanja. Ovo ne važi ako se kompenzaciono plaćanje može koristiti za sticanje prema st.1.-4. Ako nije moguće sticanje bivše imovine, treba da se ponude površine iz područja blizu toga mesta. Ne postoji pravo na određene površine. Nosilac prava prema rečenici 1. kome je oduzeta imovina pod šumom ne može da stekne poljoprivredne površine ili može da ih stekne u određenom obimu. Ako titular prava prema rečenici 1. iskoristi svoje mogućnosti sticanja, on to mora da saopšti organu nadležnom za privatizaciju u prekluzivnom roku od 6 meseci od pravosnažnosti rešenja o kompenzacionom plaćanju ili o obeštećenju. Ako nosiocu prava prema st.1.-4. organ nadležan za privatizaciju saopšti da na površine koje on obrađuje polaže pravo neki nosilac prava prema ovom stavu, on mora u roku od 6 meseci da saopšti organu za privatizaciju koje površine hoće prvenstveno da stekne. Mogućnost sticanja prema ovom stavu nosilac prava može da prenese na supruga/-u, rođake u pravoj liniji, kao i na rođake drugog stepena u bočnoj liniji. Ako je opravdana zajednica naslednika, mogućnost sticanja može da se prenese na jednog člana ili raspodeli na više članova.

(6) Prema zakupcu sticalac mora prema st. 5. da izjavi da je spreman da postojeće ugovore o zakupu produži do ukupnoga roka od 18 godina. Ako je organ nadležan za privatizaciju obavezan prema zakupcu da zakupljene površine proda njemu, onda su te površine u granicama st. 1.-4. raspoložive za sticanje prema st.5. samo uz saglasnost zakupca..

(7) Utvrđena vrednost za poljoprivredne površine je, isključujući rečenicu 2., tri puta veća od jedinične vrednosti odgovarajuće površine, koja je utvrđena prema vrednosnim odnosima 1. januara 1935. ili se još izračunava (jedinična vrednost 1935.-e). Ako se otkupljuju i zgrade na tim površinama mogu, uzimajući u obzir okolnosti pojedinačnog slučaja, posebno stanje zgrade, da se utvrde dodaci i odbici na osnovu preporuke nekog saveta prema par.4. st.1.; tom prilikom treba da se uzme u obzir prometna vrednost zgrade. Za šumske površine sa jednim delom šumskog fonda zrelog za seču od manje 10 odsto, vrednost se izračunava na osnovu trostruko veće jedinične vrednosti iz 1935. god. uzimajući u obzir sadašnje stanje šume. Ako se šumske površine stiču 1995. ili 1996., mogu da se vrše odbici do 200 nemačkih maraka po ha. Ako udeo stabala zrelih za seču iznosi 10 odsto ili više, u tom obimu treba utvrditi prometnu vrednost. Organ nadležan za privatizaciju može u pojedinačnom slučaju da zahteva da nosilac prava na drugom mestu ne preuzima upotrebljive preostale površine po prometnoj vrednosti.

(8) Fizička lica

- a) koja ponovo osnivaju svoje prvobitno poljoprivredno gazdinstvo, koje se nalazi na teritoriji bivše NDR, i koja su nastanjena u tom mestu ili u vezi sa ponovnim osnivanjem se nastanjuju u tom mestu ili

- b) koja novo osnivaju šumsko gazdinstvo i koja su 3. oktobra 1990. bila nastanjena u tom mestu ili
- c) koja prema st.5 rečenica 1. imaju pravo sticanja i novoosnivaju šumsko gazdinstvo i tim gazdinstvom lično sami privređuju ili kao član društva sa neograničenom odgovornošću u društvu lica, mogu da steknu šumske površine do 1000 ha koje su nekada bile u narodnom vlasništvu i koje Agencija za privatizaciju treba da privatizuje, ako ne stiču poljoprivredne površine prema st.1.-7. Kao šumsko gazdinstvo u smislu rečenice 1. važi i šumski deo poljoprivrednog i šumskog gazdinstva. St.2. rečenica 3. važi shodno. Nosioci prava moraju za površinu koju žele da steknu da prezentiraju koncept šumskog gazdinstva koji pruža garanciju za normalno šumsko privređivanje. Rukovodilac gazdinstva mora da raspolaže kvalifikacijom potrebnom za vođenje šumskog gazdinstva. St. 7. važi shodno.

(9) Ako poljoprivredne površine koje su pre bile u naronom vlasništvu a koje Agencija za privatizaciju treba da privatizuje, nisu otuđene prema stavovima 1. do 5. do 31. decembra 2003. godine, mogu da ih steknu ovlaćenici prema ovim odredbama. Zahtev za kupovinu mora da se podnese organu nadležnom za privatizaciju najkasnije 30. juna 2004. godine. Stav 7. važi shodno. Sticanje prema stavu 3. i rečenici 1. je moguće samo do gornje granice od ukupno 800.000 mernih jedinica prinosa a sticanje prema stavu 5. i rečenici 1. samo do gornje granice od 400.000 mernih jedinica prinosa.

(10) Poljoprivredne i šumske površine stečene prema ovom propisu ne smeju se otuđiti pre isteka 20 godina bez dozvole organa nadležnog za privatizaciju. Dozvola se može dati samo pod uslovom da prihod od otuđenja koji premašuje cenu sticanja pritekne Agenciji za privatizaciju ili njenom pravnom nasledniku. Zabrana otuđenja prema rerečnici 1. da bi bila validna potrebno je da se upiše u zemljišnu knjigu; pojedinosti reguliše pravna naredba prema par. 4. st. 3.

(11) Par. 4. br. 1. Zakona o prometu zemljišta od 28. jula 1961. (Sav. služb. list. I str. 1091) , koji je izmenjen Zakonom od 8. decembra 1986. (Sav. služb. list I str. 2191), adekvatno se primenjuje na otuđenje poljoprivrednih i šumskih površina od strane organa zaduženog za privatizaciju.

Paragraf 4.

Savetodavno veće i ovlašćenje za donošenje uredbe

(1) Pri organima nadležnim za privatizaciju prema Zakonu o Agenciji za privatizaciju od 17. juna 1990. (Sav. služb. list I br. 33 str. 300), poslednji put izmenjen članom 1. Zakona od 9. avgusta 1994. (Sav. služb. list I str. 2062) u važećem tekstu, osnivaju se savetodavna veća koja mogu da se pozovu u slučaju oprečnih interesa u vezi sa sprovođenjem mogućnosti sticanja prema par. 3. Pokrajina može da pozove savetodavno veće i u slučajevima zakupa, kada organ zadužen za privatizaciju u okviru postupka predviđenog za davanje u zakup hoće da odstupi od predloga odluke pokrajine.

- (2) Članove savetodavnog veća imenuju Federacija i pokrajina sa po jednom polovinom. Savetodavnom veću predsedava dalji član koga imenuje Federacija u sporazumu sa pokrajinom. Posle saslušanja mišljenja učesnika u postupku savetodavno veće izriče preporuku. Odluke koje odstupaju od ovog organ nadležan za privatizaciju mora da obrazloži.
- (3) Savezna vlada se ovlašćuje da pravnom uredbom u saglasnosti sa Većem pokrajina reguliše pitanje mogućnosti sticanja prema par. 3., i pojedinosti u vezi sa postupkom kao i savetodavnim većem. U uredbi može takođe da se odredi:
1. da se, za razliku od par. 3. st. 7., za smanjenje vrednosti kao osnova uzme uporedivo merilo oslanjajući se na kvalitet zemljišta,
  2. da se može zahtevati ponavljanje odvijanja postupka ako se sastav članova društva pravnog lica posle povlašćenog sticanja površina promeni tako da 25 odsto ili više vrednosti učešća imaju na dan 3. oktobra 1990. lica koja ne žive u tom mestu ili nosioci prava prema par. 1.
  3. da se u slučaju promene korišćenja ili odustajanja od poslovanja može zahtevati ponavljanje odvijanja postupka,
  4. da se utvrde obaveze o godišnjem obaveštavanju o mogućem odustajanju od poslovanja, o promenama u vezi sa korišćenjem ili članovima društva ili da se preduzmu druge mere za sprečavanje zloupotrebnog korišćenja,
  5. da se iz razloga agrarne strukture ili u teškim slučajevima može odustati od ponavljanja odvijanja postupka.

Paragraf 5.

Povraćaj pokretnih stvari

- (1) Pokretne stvari koje nisu uključene u jediničnu vrednost moraju se vratiti. Povraćaj je isključen ako to nije više moguće zbog prirode stvari ili ako su fizička lica, verske zajednice ili zadužbine od opšteg interesa na pošten način stekle vlasništvo nad imovinskom vrednošću.
- (2) Kulturno dobro namenjeno izložbi za javnost ostaje u roku od 20 godina besplatno namenjeno svrhama korišćenja od strane javnosti ili istraživanja (besplatno javno uživanje tuđe svojine). Nosilac prava na uživanje tuđe svojine može da zatraži produžetak uživanja uz odgovarajuću naknadu. Isto važi i za bitne delove opreme zgrade zaštićene Zakonom o zaštiti spomenika i pristupačnoj javnosti. Ako kulturno dobro više od dve godine nije učinjeno pristupačno javnosti, na zahtev nosioca prava završava se uživanje tuđe svojine, osim ako vrhovni pokrajinski organ utvrdi ubedljive razloge za nepristupačnost i dalje postojanje namene navedene u rečenici 1.

- (3) Par. 10. Imovinskog zakona važi adekvatno. Troškove za ustupljeno kulturno dobro snosi uživatelj.

Paragraf 6.

Nadležnost i postupak

- (1) Zahtevi za kompenzaciona plaćanja se podnose uredima za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja, a ako bi za povraćaj oduzete imovinske vrednosti bili nadležni Savezni ured za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja ili pokrajinski uredi za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja, onda njima. Već podneti a još ne rešeni zahtevi prema Imovinskom zakonu koji su prema par. 1. st. 8 slovo a Imovinskog zakona isključeni, ocenjivaće se kao zahtevi prema ovom zakonu. Rok za podnošenje zahteva završava se sa istekom šestoga meseca od stupanja na snagu ovog zakona (prekluzivni rok).
- (2) Za sprovođenje ovog zakona shodno važe odredbe Imovinskog zakona..

Član 3.

Zakon o obeštećenju lica progonjenih od strane nacionalsocijalističkog režima

Par. 1.

Načela obeštećenja

- (1) Ako je u slučajevima par. 1. st. 6. Zakona o regulisanju otvorenih imovinskih pitanja (Imovinski zakon) povraćaj isključen (par. 4. st. 1. i 2., par. 6. st.1 rečenica 1 par.11. st.5. Imovinskog zakona) ili ako je nosilac prava odabrao obeštećenje (par. 6. st. 7., par. 8. st. 1 i par 11 st. 1. rečenica 2. Imovinskog zakona), postoji pravo na obeštećenje u novcu protiv Fonda za obeštećenje.
- (2) Par. 1. st. 4. Zakona o obeštećenju važi adekvatno. Dalje, obeštećenje se ne odobrava za imovinske gubitke za koje je nosilac prava već dobio davanja prema Saveznom zakonu o restituciji ili drugim propisima o restituciji.

Paragraf 2.

Visina obeštećenja

Za obeštećenje važe par. 16. do 26., izuzev par. 16. st. 2. rečenica 2. Saveznog zakona o restituciji. Za predmete imovine za koje se utvrđuje jedinična vrednost, visina obeštećenja se obračunava prema vrednosti četiri puta većoj od jedinične vrednosti zadnji put utvrđenoj pre oduzimanja. Par. 3. st. 1. rečenica 2. i 3., st. 2. do 6. i par. 4. st. 2. do 4. Zakona o obeštećenju važe adekvatno; par. 3. st. 4. Zakona o

obeštećenju primenjuje se tako što se obaveze nastale u vremenu od 15. septembra 1935. do 8. maja 1945. ne uzimaju u obzir a ostale obaveze, izuzimajući dokaz o većem udelu uslovljenom gonjenju, se odbijaju sa polovinom njihove nominalne vrednosti koja je iznosila u trenutku oduzimanja. Ako su obaveze u vezi sa štetama koje su nastale u tom periodu, već obeštećenje u okviru drugih propisa o naknadi štete, te isplate se odbijaju prema par. 3. Kod sinagoga i i jevrejskih grobalja, kao i drugih nepokretnih imovinskih dobara koja su bila u vlasništvu neke jevrejske opštine ili drugog jevrejskog udruženja, obeštećenje za zemljušte obračunava se najmanje prema vrednosti dva puta većoj od vrednosti na dan 1. aprila 1958. u tadašnjem području važenja Saveznog zakona o restituciji. Kod ostalih imovinski dobara obeštećenje se obračunava po vrednosti dva puta većoj od iznosa naknade štete prema par. 16. st. 1. i st. 2. rečenica 1. Saveznog zakona o restituciji, pri čemu se za obračun vrednosti ponovne nabavke prema par. 16. st. 1. Saveznog zakona o restituciji usmerava na vrednost koju je imovniško dobro imalo određenog dana u području važenja Saveznog zakona o restituciji.

Paragraf 3.

Uračunavanje dobijene protivčinidbe ili obeštećenja

Par. 6. i 8. Zakona o obeštećenju i par.7a. st.2. Imovinskog zakona shodno se primenjuju.

Takođe se uračunavaju isplate obeštećenja prema par. 51. i 56. st. 1. rečenica 1. Saveznog zakona o obeštećenju koje su u neposrednoj vezi sa imovinskoj vrednošću koja treba da se obešteti prema ovom zakonu, pod uslovom da se uračunati iznos bez u njemu sadržanih kamata ili kamatnih dodataka povećava za dva odsto godišnje od isplate obeštećenja do stupanja na snagu ovog zakona.

Paragraf 4.

Nadležni organ, postupak

O zahtevu odlučuje Viša finansijska direkcija (Savezna imovinska uprava) u Berlinu. Za postupak važe odredbe Zakona o upravnom postupku, ako Imovinski zakon drugačije ne odredi.

Član 4.

Izmena Zakona o porezu na dohodak

Zakon o porezu na dohodak u tekstu objavljenom 7. septembra 1990. (sav. služb. list I str. 1898, 1991 I str. 808) poslednji put izmenjen u članu 12. st. 39. Zakona od 14. septembra 1994. (Sav. služb. list I str. 2325), menja se kako sledi:

1. Par. 3. br. 7. formuliše se kao što sledi:

«7. Kompenzaciona plaćanja prema Zakonu o poravnanju opterećenja , plaćanja prema Zakonu o pomoći izbeglicama, Saveznom zakonu o prognanima, Zakonu o reperacionim štetama, Zakonu o dotacijama prognanima, Zakonu o obeštećenju lica progonjenih od strane nacionalsocijalističkog režima kao i plaćanja prema Zakonu o obeštećenju i prema Zakonu o kompenzacionim plaćanjima, ako ona ne predstavljaju prihode od kapitala u smislu par. 20. st1. br.7. i st.2 ;».

2. Par. 52. st.2a formuliše se kao što sledi:

»(2a) par.3. br.7. u tekstu Zakona od 21. decembra 1993. (sav.sluzhb. list I str. 2310.) primeniće se prvi put za period razreza poreza za 1993. Par. 3 br.7. u tekstu Zakona od 27. septembra 1994. (sav.sluzhb. list I str. 2624.) primeniće se prvi put za period razreza poreza za 1994. «

Član 5.

Izmena Zakona o porezu na nasleđe i i na poklon

Zakon o porezu na nasleđe i poklon u tekstu objavljenom 19. februara 1991. (sav.sluzhb. list I str.468), zadnji put izmenjen članom 18. Zakona od 21. decembra 1993. (sav. sluzhb. list I str. 2310.), menja se kao što sledi:

1. U par. 13 st.1. br.7. slovo d na kraju tačka zapeta se menja zapetom i dodaju se sledeća slova e i f:

»e) Savezni zakon o prognanima u tekstu objavljenom 2. juna 1993. (sav. sluzhb. list I str.8210.),

f) Zakon o dotacijama prognanim licima od 27. septembra 1954. (sav.sluzhb. list I str. 2624., 2635.);»

2. Par. 37. menja se kao što sledi:

a) u stavu 9. ispred reči «naći» ubacuju se reči «kao i par. 13. st.1.br.7.slovo e «.

b) u stavu 10. reči «par.13.st.1.br.2a» zamenjuju se rečima «par.13.st.1br.7.slovo f i st.2a».

Član 6.

Izmena Zakona o proceni

Zakon o proceni u tekstu objavljenom 1. februara 1991.(sav. sluzhb. list I str.230.) poslednji put izmenjen u čl.12.st.38.Zakona od 14. septembra 1994. (sav.sluzhb. list I str. 2325.) menja se kao što sledi:

1. u par.111. br.5. slovo d tačka zapeta na kraju se zamenjuje zapetom i dodaju se sledeća slova e i f :

»e) Savezni zakon o prognanim licima u tekstu objavljenom 2. juna 1993. (sav. služb. list I str.829.),

f) Zakon o subvencijama prognanim licima od 27. septembra 1994. (sav. služb. list I str. 2624.,2635.);».

2. Par. 124. se menja kao što sledi

a) st.4. ima sledeću formulaciju:

»(4) par. 192.a i 136. primenjivaće se prvi put od 1. januara 1991.»

b) u st.7. reč «kao i « zamenjuje se zapetom a ispred reči «su» ubacuju se reči «kao i par. 111. br.5. slovo e».

c) st. 8. ima sledeću formulaciju:

»(8) par. 111. br.5. slovo f i par 122. u tekstu čl.14. Zakona od 21. decembra 1993. (sav. služb. list I str.2310.) primenjivaće se prvi put od 1. januara 1994.»

3. U par. 129 st.2. ispred broja 1. reči «par.130.i 131.» zamenjuju se rečima « par.129.a do 131.».

4. Iza par.129. ubacuje se sledeći par.129.a:

»Paragraf 129.a

Odbici pri proceni sa višestrukom vrednošću godišnje zakupnine

(1) Ako se odobrava popust zbog građevinskog stanja zgrade (par.37.st.1.,3.i4. Uredbe za sprovođenje Zakona Rajha o proceni)uzima se maksimalna stopa od 50 odsto umesto maksimalne stope od 30 odsto.

(2) Vrednost zemljišta koja proizilazi iz mnogostruke vrednosti godišnje zakupnine će se umanjiti bez ograničenja na 30 odsto (par. 37.st.3.Uredbe o sprovođenju Zakona Rajha o proceni koja se i dalje primenjuje) , ako postoji nužnost skorog rušenja. Isto važi ako je onaj koji je podigao zgradu na tuđem zemljištu ili na osnovu naslednog prava gradnje, obevezan ugovorom da je pre vremena sruši.»

Član 7.

Izmena Zakona o usklađivanju vrednosti

Zakon o usklađivanju vrednosti od 12. oktobra 1971. (sav. služb. list I str.1625.)

zamenjen u čl. 9. br.11. Zakona od 3. decembra 1986. (sav. služb. list I str.3281.) ,
menja se kao što sledi:

1. par.8. st.1 rečenica 2 glasi:

«Ako zahtev za usklađenje verovatno iznosi manje od 8.000 nemačkih maraka, može se odustati od tog zahteva ako bi sa time bio povezan neodgovarajući administrativni trošak.»

2. par. 30. glasi:

«Paragraf

30.

(1) Par. 1. primenjuje se u sledećem tekstu za teritoriju navedenu u čl.3. Ugovora o ujedinjenju dve Nemačke:

«Paragraf 1.

(1) Ako je u oblasti boravka u smislu čl.1br.4.nemačko-sovjetskoga Ugovora o uslovima vremenski ograničenog boravka i o modalitetima planskog povlačenja sovjetskih trupa sa teritorije Savezne Republike Nemačke od 12. oktobra 1990. (sav. služb. list II str.258.) sa zemljištem, koje su sovjetska okupaciona sila ili sovjetske trupe stacionirane u oblasti boravka uzele za korišćenje ili za upotrebu, za vreme trajanja korišćenja na inicijativu sovjetske okupacione sile ili sovjetskih trupa stacioniranih u oblasti boravka, bila povezana neka stvar, pravni odnosi nad zemljištem i nad tom stvari određuju se prema sledećim propisima.

(2) Prava na usklađivanje vrednosti ili obeštećenje prema propisima ovoga zakona su isključeni, ako je zadovoljenje ovih zahteva moglo da bude traženo prema odredbama Zakona o regulisanju otvorenih imovinskih pitanja, Zakona o obeštećenju ili Zakona o kompenzacionim plaćanjima.»

(2) Par.7slovo a za oblast navedenu u čl.3. Ugovora o ujedinjenju se dopunjuje kao što sledi:

»Javna sredstva su izjednačena sa sredstvima kojima je sovjetska strana finansirala neku stvar, koju je ona povezala sa zemljištem koje je njoj dodeljeno na korišćenje.»

(3) Par.26.,27. i 29. ne primenjuju se za teritoriju navedenu u čl.3. Ugovora o ujedinjenju .»

3. Par.31. menja se kao što sledi :

a) dosadašnji tekst postaje st.1.

b) dodaje se sledeći st.2. :

»(2) Na teritoriji navedenoj u čl.3 Ugovora o ujedinjenju ovaj zakon za razliku od priloga I poglavlje IV stručna oblast A odeljak I br.21. Ugovora o ujedinjenju od 31. avgusta 1990. (sav. služb. list 1990. II str. 885., 965.), stupa na snagu 1. decembra

1994. «

Član 8.

Zakon o tretiranju potraživanja iz dugovne knjige od bivše NDR

Paragraf 1.

Područje važenja

(1) Ovaj zakon reguliše prava koja se u bivšoj NDR polazeći od Uredbe o dugovnoj knjizi za NDR od 2. avgusta 1951. (služb. list br.93 str. 793.), zasnivaju na :

1. Zakonu o obeštećenju prilikom oduzimanja prema Zakonu o gradnji – Zakonu o obeštećenju od 25. aprila 1960. (služb. list I str.257.),
2. prema Zakonu o obeštećenju za pripremu zemljišta – Zakon o obeštećenju od 15. juna 1984. (služb. list I str. 209.).

(2) Ovaj zakon ne važi za prava iz potraživanja na osnovu dugovne knjige od NDR koja su podlegala državnoj upravi i iz toga razloga su već prestala da postoje.

Paragraf 2.

Potraživanja iz dugovne knjige sa posebnim naznakama

(1) Kod zahteva iz dugovne knjige sa posebnim naznakama mogu lica koja imaju pravo na obeštećenje i njihovi poverioci ili njihovi pravni naslednici da najkasnije do 31. decembra 1995. da podnose zahteve za isplatu njihovog učešća u potraživanju iz dugovne knjige. Po isteku ovog roka prava prestaju da važe.

(2) Zahtevi se podnose kod odgovarajućih službi za dugovne knjige pri Kreditnom zavodu za obnovu u čiju su delimičnu dugovnu knjigu uneta potraživanja iz dugovne knjige. Ove službe su nadležne za obradu podnetih zahteva, za isplatu nosiocima prava kao i za gašenje odgovarajućeg potraživanja iz dugovne knjige.

(3) Dokaz o pojedinačnim pravima se pribavlja prilikom podnošenja zahteva prema st.1. pismenim sporazumima titulara prava sa overenim potpisima ili pravosnažnom sudskom odlukom.

(4) Ako su prava prešla na naslednike, to se dokazuje ispravom o nasledstvu u službi za dugovnu knjigu. Za izdavanje dokumenta o nasleđu ne naplaćuje se taksa, ako se dokaz o nasleđu koristi samo za svrhe isplate iz potraživanja na osnovu dugovne knjige. U slučaju ustupanja potraživanja iz dugovne knjige dokaz treba da se pribavi podnošenjem odgovarajućeg dokumenta.

(5) Prilikom podnošenja zahteva nosioci prava moraju da izjave da li su za obeštećeni imovinski objekt dobili naknadu prema Zakonu o usklađivanju opterećenja. Kreditni zavod za obnovu je ovlašćen da Upravi za kompenzacije izda kontrolno saopštenje o isplati potraživanja iz dugovne knjige.

(6) Dokazi navedeni u st.3. i 4. moraju da se pribave najkasnije do 31. decembra 1996. , u suprotnom ova prava prestaju da važe shodno st.1.

Paragraf 3.

Potraživanja iz dugovne knjige bez posebnih naznaka

(1) Prava poverilaca iz potraživanja na osnovu dugovne knjige bez posebnih naznaka, koji su odbili prevremena plaćanja ili plaćanja u ratama i njih ponovo ne potražuju prestaju da važe sa istekom roka prema par.2. st1.

(2) Isto tako prestaju da važe prava iz potraživanja na osnovu dugovne knjige bez posebnih naznaka, ako nosioci prava do isteka roka prema par.2. st.1. nisu podneli zahteve i nisu blagovremeno podneli potrebne dokaze.

Paragraf 4.

Deponovanja iz potraživanja na osnovu dugovne knjige

(1) Deponovanja iznosa od potraživanja na bazi dugovne knjige na osnovu nekadašnjih pravnih propisa NDR više se neće vršiti. Obustavljaju se uplate na postojeće depozitne račune.

(2) Iznose iz potraživanja na osnovu dugovne knjige koji su uplaćeni na depozitne račune do isteka 2. oktobra 1990. službe za deponovanje treba da doznače Fondu za obeštećenje, a iznose uplaćene počev od 3. oktobra 1990. službe za deponovanje uplaćivaće Fondu za realizaciju kredita. Iznosi koji eventualno preostanu po ukidanju ovog fonda pripadaju Fondu za otplatu naslednih opterećenja.

Paragraf

5.

Restitucija

Ako je restitucija svojine nad zemljištem naložena prema imovinskom zakonu i ako je postojalo još neko neisplaćeno potraživanje iz knjige dužnika, nadležna služba za knjigu dužnika mora to potraživanje da ugasi bez isplate preostalog iznosa na osnovu par.7a st.2 Imovinskog zakona.

Paragraf 6.

Zaključenje dugovne knjige

(1) Službe Kreditnog zavoda za obnovu moraju da zaključe dugovne knjige sa 31. decembrom 1995.

(2) Ako do 31. decembra 1995. nije pribavljen dokaz nosilaca prava o njihovim pravima prema par.2 st.3. i 4. onda prestaje da važi potraživanje iz dugovne knjige i vodi se kao posebno potraživanje.

(3) Kreditni zavod za obnovu mora centralizovano da vodi posebna potraživanja obuhvaćena prema st.2. a koja potiču od potraživanja na osnovu dugovne knjige od NDR i da ugasi potraživanja iz dugovne knjige prema ovom zakonu.

Paragraf

7.

Finansijski troškovi

Finansijske troškove preostale prema ovom zakonu koji nastanu po ukidanju Fonda za realizaciju kredita preuzima Fond za otplatu naslednih opterećenja.

Paragraf 8.

Čuvanje službenih spisa

Kreditni zavod za obnovu mora da čuva 10 godina spise knjiga dužnika zaključenih do 31. decembra 1995. kao i spise zaključenih potraživanja prema par.6. st.2.

Paragraf

9.

Rok za isključenje drugih prava iz potraživanja na osnovu dugovne knjige

Sa istekom 31. decembra 1995. prestaju da važe sva u ovom zakonu ne navedena prava iz potraživanja na osnovu dugovne knjige od NDR .

Član 9.

Zakon o jednokratnoj subvenciji licima proganjanim na teritoriji NDR koja je pristupila SR Nemačkoj

Paragraf1.

Načelo

Progonjena lica, naročito ona pogođena II svetskim ratom i njegovim posledicama, dobiće jednokratnu pomoć. Jednokratna pomoć služi istovremeno za nacionalnu naknadu svih materijalnih šteta i gubitaka koji su u vezi sa događajima i posledicama

II svetskog rata.

Paragraf 2.

Nosioci prava

(1) Jednokratna novčana pomoć odobrava se progonjenim licima u smislu par.1. Saveznog zakona o progonjenim licima koja su se posle proterivanja stalno naselila na teritoriji bivše NDR pre 3. oktobra 1990. i to boravište zadržali bez prekida do ovog trenutka. Izuzeti su prognanici koji su posle 8. maja 1945. dobili zemlju iz agrarne reforme ili su posle 3. oktobra 1990. dobili dotaciju iz pokrajinskih sredstava. Ako je subvencija ispod obračuna prema par. 3. odobrava se iznos razlike.

(2) Jednokratnu novčanu pomoć ne dobijaju ona prognana lica koja su pre ili posle II svetskog rata znatno pomagala neki totalitarni sistem ili su svojim ponašanjem prekršili načela čovečnosti ili pravne države.

(3) Ako su pokrajine posle 3. oktobra 1990. davale subvencije iz pokrajinskih sredstava njima će se te subvencije nadoknaditi do iznosa od 4.000 nemačkih maraka za 1 korisnika prema par. 3.

Paragraf 3.

Visina jednokratne novčane pomoći , odobrenje plaćanja

(1) Jednokratna novčana pomoć za jednog nosioca prava iznosi 4.000 nemačkih maraka i priznaje se rešenjem o odobrenju. Iznos pomoći se plaća iz sredstava Fonda za obeštećenje (par.9. Zakona o obeštećenju). Predsednik Saveznog ureda za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja namenski raspolaže tim sredstvima.

(2) Iznos pomoći dospeva za plaćanje:

1. 1. januara 1994. za nosioce prava sa godinom rođenja pre 1919.
2. 1. januara 1995. za nosioce prava sa godinom rođenja pre 1925.
3. 1. januara 1996. za nosioce prava sa godinom rođenja pre 1931.
4. 1. januara 1998. za sve ostale nosioce prava

Međutim dospelost ne nastupa pre pravosnažnosti rešenja o odobrenju.

Paragraf 4.

Zahtev

(1) Jednokratna novčana pomoć odobrava se samo na zahtev. Zahtev se dostavlja do 30. septembra 1995. organu nadležnom za sprovođenje ovog zakona prema par. 5. Utvrđivanje svojstva prognanika određuje se prema odredbama Saveznog zakona o prognanim licima i spada u dužnost organima nadležnim za to. Zahtev podnet tom organu ima dejstvo do određenog roka. Kopija rešenja o odobrenju dostavlja se Fondu za obeštećenje.

(2) Zahtev za odobrenje pomoći je sa dejstvom od 1. januara 1994. naslediv i prenosiv. Međutim, on ne podleže u ličnosti neposrednog korisnika prinudnom izvršenju i ne uzima se u obzir kod socijalnih davanja čije odobravanje zavisi od drugih prihoda.

Paragraf 5.

Nadležnost

Sprovođenje ovog zakona spada u dužnost pokrajine na čijoj teritoriji podnosilac zahteva je 3. oktobra 1990. imao svoje stalno prebivalište. Za odobrenje i isplatu pomoći nadležni su organi koje odrede pokrajinske vlade ili pokrajinski zakoni. Nadležnost ostaje da važi i u slučaju premeštanja stalnog prebivališta posle toga trenutka u neku drugu pokrajinu ili na teritoriju izvan SR Nemačke. Ako se isplata novčane pomoći prenese Nemačkoj banci za izravnanje, polovina troškova koje je banka za to obračunala se isplaćuje iz sredstava Fonda za obeštećenje.

Paragraf 6.

Postupak

Za postupak važe odredbe Zakona o upravnom postupku.

Paragraf 7.

Zaštita podataka

(1) Organi nadležni za sprovođenje ovog zakona mogu, ukoliko je to potrebno za utvrđivanje uslova iz par.2, da bez sudelovanja dotičnog lica koriste lične podatke koji daju obaveštenja o svojstvu prognanog lica, o pravosnažnom dobijanju zemlje iz agrarne reforme od strane prognanog lica ili o postojanju razloga za isključenje.

(2) Fond za obeštećenje je ovlašćen da na upit organa nadležnih po par.5. i po službenoj dužnosti tim organima dostavlja podatke u cilju kontrole, ako postoji osnovana sumnja da je više puta neopravdano zatražena jednokratna novčana pomoć.

(3) Zamoljeni organi ili druge javne službe su obavezni da daju potrebna obaveštenja.

(4) Korišćenje i dostavljanje podataka se ne vrši ako se tome protive posebni zakonski propisi o korišćenju ili pretežni interesi dotičnih lica koje treba čuvati.

Član

10.

Zakon o izmeni zakona o regulisanju otvorenih imovinskih pitanja²

Zakon o regulisanju otvorenih imovinskih pitanja u tekstu objavljenom 3. avgusta 1992. (sav.sluzb. list I str. 1446., 1993. I str. 1811.) poslednji put izmenjen u čl.2. par.3. Zakona od 21. septembra 1994. (sav.sluzb. list I str. 2457.), menja se kao što sledi:

1. u par. 2a ubacuje se sledeći st.1a :

» (1a) Ako je zajednica naslednika pravni naslednik nekog jevrejskog nosioca prava u smislu par.1. st.6. onda nasledna organizacija, koja je utvrđena u par.2 st.1 rečenica 2. ili ako ona nije najavila zahteve za povraćaj imovinskih dobara, onda Conference on Jewish Material Claims against Germany inc. stupa na mesto sunaslednika čija imena nisu poznata. Ona se zajedno sa poznatim sunaslednicima prema par.34. u neodvojivoj zajednici naslednika unosi u zemljišnu knjigu kao vlasnik. Rečenice 1. i 2. važe adekvatno, ako nije poznato boravište sunaslednika čije ime je poznato koji nije učestvovao u podnošenju zahteva prema par.30. Ne dira se u par.2. st.1a.»

2. Par.6. se menja kao što sledi:

a) u st.6a rečenica 1. tačka se zamenjuje tačkom zapetom i ubacuje sledeći deo rečenice:

»Novčano davanje koje je tada nekom članu društva ili članu oštećenog preduzeća zbog oduzimanja stvarno priteklo preračunava se u odnosu dve marke NDR za jednu nemačku marku i to novčano davanje on ili njegov pravni naslednik vraća licu ovlašćenom da raspolaže, ako taj iznos ne premašuje vrednost učešća člana društva ili člana prema par.11 st.1. rečenica 1. ili 4. Zakona o bilansu nemačke marke uz odbitak dugova koji se preuzimaju prema rečenici 2. «

b) st.7. rečenica 1. menja se kao što sledi:

»Ako povraćaj prema st.1. rečenica 1. nije moguć ili ako se nosilac prava odluči u roku određenom ili utvrđenom u par. 8. st.1. za obeštećenje, onda postoji pravo na obeštećenje prema Zakonu o obeštećenju.»

3. Par.7. se menja kao što sledi:

a) U st. 1. posle rečenice 4. ubacuje se sledeća rečenica:

»Svojina nad vraćenom imovinskom vrednošću, osim u slučajevima iz rečenice 6.,

---

² Odredbe Zakona o izmeni zakona o regulisanju otvorenih imovinskih pitanja su izostavljene iz ovog zakona jer su ugrađene u Zakon o regulisanju nerešenih imovinskih pitanja (Imovinski zakon) čiji integralni tekst je takođe dat u ovoj knjizi.

prelazi na nosioca prava tek kada je rešenje o povraćaju neosporivo i kada je usklađenje vrednosti prema rečenicama 1. i 4. namireno. «

b) U st.7. posle rečenice 1. ubacuju se sledeće rečenice:

»Ovo ne važi za naknade koje pripadaju nosiocu prava raspolaganja počev od 1. jula 1994. iz zakupnog odnosa ili iz nekog drugog odnosa korišćenja.Pravo na izdavanje prema rečenici 2. nastaje sa pravosnažnošću rešenja o povraćaju imovine.Ako nosilac prava istakne zahtev, onda dosadašnji nosilac prava raspolaganja može da uračuna:

1. troškove poslovanja u smislu priloga uz par.1 st.5. Uredbe o raspodelivanju troškova poslovanja od 17. juna 1991. (sav.sluzb. list I str.1270.) koja je poslednji put zamenjena zakonom od 27.jula 1992. (sav.sluzb. list I str.1415.), ako mu ih nisu nadoknadili zakupci, drugi imaooci prava korišćenja ili treća lica.

2. troškove na osnovu pravnih poslova u vezi sa očuvanjem imovinske vrednosti u smislu par.3. st.3. koji su nastali počev od 1. jula 1994. «

c) U st. 8. rečenica 1. formuliše se kao što sledi:

» Zahtevi prema rečenicama 2. i 7. ne mogu se isticati u postupku prema odeljku 6. «

4. U par.7a st.2 rečenica 3. posle reči «republika» ubacuju se zapeta i reči «iz javnog budžeta Savezne Republike Nemačke»

5. Par.8.st.1. rečenica 1. formuliše se kao što sledi:

»Ako domaći nosioci prava imaju pravo na povraćaj prema par.3., mogu do isteka od 6 meseci od stupanja na snagu Zakona o obeštećenju da umesto toga odaberu obeštećenje. Ako nosilac prava ima svoje sedište ili prebivalište van SR Nemačke, rok iz rečenice 1. produžuje se na 3 godine.»

6. Par.9. se formuliše kao što sledi :

»a) St. 1. i 3. se brišu.

b) u st.2. otpada oznaka stava «(2)» i reči «takođe treba obeštetiti u novcu « zamenjuju se rečima « obeštećuje se prema Zakonu o obeštećenju » .

7. U par.10. st.1. reči «prema par.3. st.3. i par.4. st.2 i 3.» zamenjuju se rečima «prema par.3. st.4. ili par.4. st.2.»

8. Par. 11. menja se kao što sledi:

a) st.1. menja se kao što sledi:

aa) u rečenici 2. reči posle «prema par.9. « zamenjuju se rečima «prema Zakonu o obeštećenju».

bb) posle rečenice 3. dodaje se sledeća rečenica 4.:

»Sa stupanjem na snagu odricanja nosilac prava se oslobađa svih obaveza koje su uzrok stanja imovinske vrednosti od naredbe državne uprave.»

b) st. 5. se formuliše kao što sledi :

»(5) Ako je novčana imovina kojom je upravljala država na osnovu propisa smanjena na osnovu propisa diskriminirajućeg ili zapostavljajućeg karaktera, odobrava se usklađivanje prema par.5. st.1. rečenica 6. Zakona o obeštećenju.»

c) posle st.5 dodaje se st.6.:

»(6) Ako je za salda na računima ili druge privatnopravne novčane zahteve koji su bili pod državnom upravom i 1. jula 1990. preračunati u nemačku marku, isplaćeno glavno obeštećenje prema Zakonu o usklađivanju opterećenja, ovi zahtevi prelaze na Fond za obeštećenje; Uprava za usklađivanje saopštava organu koji isplaćuje visinu glavnog obeštećenja. Ako je računski saldo već isplaćen nosiocu prava, odobreno glavno obeštećenje prema odredbama Zakona o poravnanju opterećenja traži se natrag od strane Uprave za usklađivanje. Organ koji isplaćuje saopštava Saveznom uredu za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja i Upravi za usklađivanje iznos isplaćen nosiocu prava bez posebnog zahteva (kontrolno saopštenje); dostavljeni podaci mogu da se iskoriste samo za zakonske zadatke Uprave za usklađivanje.»

9. U par.11a st.1. reči «Zakona prema par.9.» zamenjuju se rečima «Zakonom o obeštećenju».

10. Posle par.16.st 6. rečenica 3. ubacuju se sledeće rečenice:

»Ako se zahtev prema rečenici 3. ne podnese u roku određenom u par.30a st.3. rečenica 1. , vlasnik ostaje obavezan u obimu upisa iz založnog prava na zemlju, ako se obezbeđeno potraživanje nije ugasilo otplatom. Na ograničenja obaveze preuzimanja prema st.5. rečenica 1. i 4. on se u tome slučaju može samo pozvati ako je tu nameru pismeno saopštio do 31.marta 1995. poveriocu ili štedionici u čijoj se poslovnoj oblasti nalazi zemljište. Ako štedionica nije poveruilac, ona je obavezna da potvrdi prispeće toga saopštenja.»

11. Par.22. menja se kao što sledi:

a) rečenica 2. formuliše se kao što sledi :

» U slučaju odlučivanja:

1. o obeštećenju,
2. o odobrenju zemljišta kao zamene za prvo zemljište,
3. o zahtevu za naknadu štete prema par.11.;
4. o zahtevima za usklađivanje vrednosti i naknadu prema par.7.a i par.14.a,

5. o založnim pravima na zemljište koja se preuzimaju prema par.16. st.5. do 9., o iznosima otkupa prema par.18. kao i o davanjima garancije prema par.18. i

6. o učešćima iz prihoda koja pripadaju Fondu za obeštećenje prema par.16.st.1.Zakona o prioritetu investicija.

to se vrši po nalogu Federacije.»

b) Posle rečenice 2. ubacuje se sledeća rečenica:

»Za postupak izdvajanja prihoda od kupovine prema par.11. st.4. adekvatno važi rečenica 2.»

12. Par. 27. menja se kao što sledi:

a) dosadašnji tekst postaje st.1.

b) sledeći st.2. i 3. se dodaju:

»(2) Ako ured, pokrajinski ured ili Savezni ured za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja ima saopštenje prema par.317.st2. Zakona o usklađivanju opterećenja, on obaveštava upravu za usklađivanje o sprovedenom postupku ili o postupku koji se vodi prema ovom zakonu. Obaveštavanje obuhvata podatke potrebne za povraćaj odobrenog usklađivanja opterećenja, posebno podatke potrebne za svrstavanje pojedinačnog slučaja i vrstu donetog rešenja. U pojedinačnom slučaju na traženje Uprave za usklađivanje dostavljaju se drugi podaci za povraćaj plaćanja usklađivanja posebno o vrsti i visini isplata kao i o imenu i adresi dotičnog nosioca prava. Ako postoje indicije da traženi podaci nisu potrebni za sprovođenje Zakona za poravnanje opterećenja, obaveštenje se ne daje. Uprava za usklađivanje sme da koristi dostavljene podatke samo za tu svrhu.

(3) Ako ured, pokrajinski ured ili Savezni ured za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja ima indicije da su za neku imovinsku vrednost odobrena plaćanja na bazi propisa o naknadi, on obaveštava organe nadležne za sprovođenje Saveznog zakona o naknadi o sprovedenom postupku ili postupku koji je u toku prema ovom zakonu. St.2. rečenica 2. – 5. važi adekvatno.»

13. Par.29.a se ukida.

14. Par.32. menja se kao što sledi:

a) u st.1. rečenica 2. reči « prema st.2.» zamenjuju se rečima «prema par.6. st.7. ili par.8.»

b) st.2 se briše.

15. Par.33. se menja kao što sledi:

a) st. 1. se formuliše kao što sledi:

»(1) Ako je povraćaj isključen ili ako je podnositelj zahteva odabrao obeštećenje, organ odlučuje o osnovu i visini obeštećenja. Par.4. Zakona o obeštećenju lica prognanih od strane nacionalsosijalističkog režima ostaje izuzet.»

b) posle st.1. dodaje se rečenica 2. :

»(2) Ako se Fond za obeštećenje tereti odlukom sa većim finansijskim dejstvom organ prethodno Saveznom uredu za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja deje priliku da zauzme stav. Nameravano rešenje se dostavlja Saveznom uredu za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja preko pokrajinskog ureda za regulisanje imovinskih pitanja.Pojedinosti određuje Savezno ministarstvo finansija.»

c) u dosadašnjem st.2. posle rečenice 1. ubacuje se sledeća rečenica:

»Odluke o visini obeštećenja donose se uz ogradu odluke o smanjenju prema par.7. st.3. Zakona o obeštećenju.»

d) Dosadašnji st.2-5. postaju st. 3.-6.

16. U par.36. st.4. posle reči «par.25.st.1.» dodaju se reči: «i odluke Saveznog ureda prema par.29.st2. koje se odnose na povraćaj preduzeća «

Član 11.

Poništavanje važnosti hartija od vrednosti u rajhsmarkama

(1) Hartije na donosioca koje glase na rajhsmarku ili njene prethodne valute koje su izdate pre 8. maja 1945. od lica sa sedištem na teritoriji bivše NDR i koje nisu obuhvaćene raščišćavanjem hartija od vrednosti poništavaju se.

(2) Posedovanje prava ustanovljenih u svoje vreme tim hartijama od vrednosti mora da se dokaže pri zahtevu njihovog korišćenja u svakom pojedinačnom slučaju.

(3) Prava na izdavanje hartija od vrednosti koje je čuvao bivši Ured za pravnu zaštitu NDR, mogu da se istaknu u roku od 6 meseci od stupanja na snagu ovog zakona (prekluzivni rok) kod Saveznog ureda za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja. Hartije od vrednosti čije izdavanje nije zatraženo ili je pravosnažno odbijeno mogu da se unište ili otuđe. Pre izdavanja ili otuđenja treba na prednjoj strani hartije od vrednosti naznačiti «poništena hartija od vrednosti iz fonda Saveznog ureda za regulisanje otvorenih imovinskih pitanja». Prihod od prodaje izdvaja se Fondu za obeštećenje.

Član 12.

Nova objava

Savezno ministarstvo pravde može tekst Imovinskog zakona, a Savezno ministarstvo finansija tekst o usklađenju vrednosti, da objavi u Saveznom službenom listu u tekstu koji važi

od stupanja na snagu ovog zakona.

Paragraf 13.
Stupanje na snagu

Čl.9. stupa na snagu od 1 januara 1994. Čl.10.br.10 i čl.12. stupaju na snagu na dan objavljivanja. U ostalim delovima ovaj zakon stupa na snagu prvog dana trećeg kalendarskog meseca koji sledi posle njegovog objavljivanja.
